

NAGY ZOLTÁN MIHÁLY

LENNI VALAKI

Lili,
egykori osztálytárs,
angol szakos tanárnő,
csakis ő képes
akár seperc alatt,
bódultan ténfergő elmével is
felfoghatóan
lefordítani
az amerikai dokumentumot,
és
velősen rövidre fogva,
tiszteletet rühellő
kölykök, csitrik pimaszságainak
sokaságától elgyötörten,
jól érzékelhető
irigységgel
kimondani,

ez

mázli,

a Kalifornia állambeli San Diego városában elhunyt

Jakab Áron

rád hagyta

összes vagyonát,

százezer dollárra becsült értékben,

a siralomház tornácán szerencsétlenkedő elme hosszadalmasan küszködik a letaglózó információval, míg nem odabent, ismeretlen mélységek bugyrában forrás fakad, édessége elárasztja a búsongó léleknek sivár otthont adó belső teret, szavakat rebbent,

atyáisten,

van isten,

*jó az Isten,
százezer zöldhasú,
az mennyi
a mi pénzüinkben,*

Lili

ajaklebiggyesztve
vállat von,

*sok,
nagyon sok,
milliomos lettél,
te mafla,*

a lesajnáló titulus

bántó éle

megüti a fület,

de

nem sebzi fel

az önérzetet,

mert

*atyaisten,
százezerszer, milliószor is
atyaisten,
ebbe
bele lehet
bolondulni,
tán
nem is igaz,
talán csak
álmodsz,
mint makkal
éhes disznó,*

dehogy,

valahányszor kunkorodni merészel

a gyanakvás kígyófejű kérdőjele,

a hivatalos papiros zörgése

bizonyítja,

mesés gazdagság készül

az öledbe hullni

atyai nagybátyád jótéteményeként, akit
 apró gyermekkorodban láttál ugyan, de már
 nem emlékszel rá, csak
 apád szavaira
 későbbbről, kamaszkorodból,

*Áron öcsém
 ötvenhatban
 húzta el a csíkot,
 nem tehetett mást, vadásztak rá a hatóság
 pufajkás emberei,
 volt annak esze, feltalálta magát
 messzi idegenben is,
 mikor már lehetett, megírta,
 kitanulta az autószerelés mesterségét,
 a menő szakmát,
 jól keresett, és a keresetét okosan beosztotta, hogy saját műhelyt alapíthasson,
 sikerült, jól megél belőle,
 mégse elégedett,
 sokszor nyaggat, küldjek ki hozzá
 egy falunkbeli
 jóra való lányt
 feleségnek,
 mert az amerikai nők főztjét
 nem bírja
 a gyomra,
 a lány elé jönne
 Németországig,
 de hát
 hiába keresgélek,
 csak a kertek alatt
 bárkivel kutyálkodni kész
 rosszlányok
 vállalnák a dolgot,
 az ilyenek persze
 nem kellene Áronnak, inkább
 eszi a gyomorforgató étkeket, amiket
 jeles magyar ünnepeken*

*kenyérre és szalonnára cserél
vöröshagymával,*

hm,
Jakab Áron,
vajon sose nősült meg,
persze hogy nem, hiszen akkor
lennének
örökösei az Óperencián túl,
amúgy meg
kit érdekel,
csak az örökség számít,
áldja meg az Isten érte,
téged pedig segítsen
az örökséghez jutás ügyének
elintézésében, ami
Lili szerint

*nem fog simán menni, ezért
akármennyibe kerül, fogadj
ügyvédet,
és mielőtt
bármit lépnél,
úgy általában
gondold át
alaposan,*

mit, mikor, hová, hogyan, kivel,
van hozzá eszed, gondosan
titkolni
a minden porcikáddal érzékelt
sorsfordító fejleményt,
csakhogy Lili
nőből van,
mihamar kifecsegi
bazi nagy szerencsédet,
és a falubeliek kezdenek
furcsán, soha nem tapasztalt
tisztelettel
nézni rád,

jobb híján, kényszerűségből próbálok
 élvezni a helyzetet, sokfélét
 összegondolsz,

*nocsak,
 eddig átnéztek rajtad,
 most meg, hm,
 még át se vetted az örökséget, máris vagy
 valaki
 a szemükben,
 erre vágytál,
 ez a lényeg,
 lenni valaki,
 akit megsüvegel a jó nép, mert
 van valamije
 a fejében
 vagy a zsebében,
 így igaz,
 az okos vagy gazdag embert
 respektálja a sokaság,*

téged persze
 óhatatlanul
 a második kategóriába sorolva,
 pedig
 volt valaha
 borotvapengésen éles
 nagy eszed is,
 de hát
 berozsdállt, kitompult
 a magányod iszonyatát feloldani remélt
 kocsmabúz gomolygó gőzében,

*na de
 amit
 nem művelni
 harminc évig
 elképzelhetetlen volt,
 az
 mostantól*

*egyszer s mindenkorra legyen
tilos,*

igen,
a fene fenét ehet, akkor is
partra kapaszkodsz
a mocsok veszedelmes mocsarából,
mert ezen túl
van értelme
lenni,
lehet, kell
szép dolgokat
tervezni, megvalósítani,
lesz miből,

*száz-e-zer,
édes istenem,
tele lenne veled
az ágy alatt
leszerelésed óta
porosodó koffer,*

jaj, ne,
ne kezdjen
másik önvalód
okvetetlenkedni,
az igazságra
pimaszul érzékenyen
ágálni, makacsul hajtogatva,
*nyisd ki a szemed, próbálj
találni, felmutatni
akár csak egyetlen
érdemet,
amivel rászolgáltál
erre a százezerre,
kutakodhatsz
napjaid
vészesen ritkuló sokaságának
fogytáig,
nincs ilyen,*

*hatvan éved
legifjabb harmada még
sokat ígért,
pirospapiros igazolást
a legfelső iskolában,
az önmegvalósítás boldogságát
választott pályádon,
csak hogy
a sikereidre irigy kollégák
belemártogattak minden szarba,
amit az ő
ostobaságuk, alkalmatlanságuk
produkált,
hogy végül
a sokadik balhé
elcipelése után
viszolyogva viszonyulj
szűkebb és tágabb környezeted
iránt,
senkiben, semmiben sem
bízva,
az elhivatottság szent érzését
félredobva,
vigaszt keresve
félíg kábán, félíg
megfontolt szándékkal
alábukj
a falu nagyhírű kocsmájának
ostobán ricsajozó világába,
ahol
nem neked
osztották az észet
titkos listáról vételezett
nagy pénzekért
a feletteseid,
hanem
te*

*okosnak vélt intelmeket
bárkinek
egy felesért*
mindaddig, amíg
te magad is
rá nem szorultál
a figyelmeztetésre,
*öregem,
ha így folytatod,
kikészülsz a piálástól,
ha nem ő,*
az italos felszolgáló szerepét
kényszerűségből vállaló
elvált fiatalasszony
kezdni festeni a falra ördögödet,
talán csak
somorlyogsz vagy röhögsz rajta,
de így, az italok fogytában érdekelt tulaj
engedelmes cselédjének szájából
elsuttogva
megrettentett a felsejlő következmény,
csak hát sohasem annyira,
hogy megfékezd magad,
ostobább önvalód
érvelése meggyőzőtt
a hamisság igaz voltáról,
*ugyan mit remélsz,
a rendszer lényege, ami
a kilóra megvásárolható
felettéseket
örök időig életeti,
minden változás viharában marad
érintetlen,
te és a helyzeted pedig
megválthatatlan,
nincs szüksége a világnak
igazságra, a te*

borítű ékesszólással sziszegett
dörgelelmeidre,
 a leghitványabb porcikádban is
 érezted, sejtetted
 az érvelés haszontalan
 féligazságát,
 mégse volt
 erőd, akaratod
 megszívlelni
 a ténylegesen önhibáján kívül elvált
 szép asszony szavát,
 átkozott megszokássá lényegült
 a máról holnapra való létezés
 sivár monotóniája,
 ami a saját jobbik önvalójuk által is
 elhagyatott szerencsétlenek
 sokadik sorscsapásaként
 minden humánus homlokára
 halálos pecsétet üt,
 így lettél te is
 piáló holtak között
 a Gubás Café törzsvendége,
 ebben a dicstelen minőségben
 hordtad ide, eresztett le torkodon
 az egy-szál magadra szállott családi örökség
 színét-javát,
 a gondosan tárolt, gondozott, de
 hamis kényszer alatt
 meg sem fontoltan
 elkótyavetyélt
 építőanyagok, termények, jószágok, bútorok
 árát,
 apád
 ha élt volna még,
 agyonüt a baltával,
 kitagad ősi törvény szerint,
 feledve a bibliai tékozló fiú

megdicsőülését
az apai megbocsátás által,
nem, a te harminc züllött éved
megbocsáthatatlan,

*ezért nem vagy méltó
Áron nagybátyád vagyona,
jusson eszedbe, szenvedj a gondolattól,
apád halála után
neked írt, írogatott
és te
egyetlen levelére se válaszoltál,
hát most
vedd tudomásul,
ahogy a nagybátyáddal szembeni
pimaszul nemtörődöm magatartáshoz,
ugyanúgy az ő
megbocsátó nagyvonalúsággal
rád hagyott vagyonához
sincs jogod,*

húú,
vagy ahogy a szomszédék
beszélni tanuló kislány mondja
a bocira,
búú,
mert az vagy, marha,
így, nagy szerencse kegyeltjeként
gondtalan lehetőség áldásával sújtva
senki más
nem lenne bolond
filózva tétovázni,
van-e vagy nincsen
joga
a csapodár tündér által
felkínált
kincses kéjekhez,
te mamlasz, te
tulok,

hát
mire vitted
eddig,
semmihez sem volt szerencséd,
felállt a farkad, otthagytad a magas iskolát, megnősültél
húszévesen,
a házasság meg odalett
másfél év alatt,
később, tíz évvel a nyugdíj előtt
a sokadik munkahelyed is,
mára csak a csellengés
maradt,
ücsörgés a Gubásban, felesek és korsó sörök társaságában, és persze
mohó ivócimborák
zajongó gyűrűjében
nyugdíjfogytáig,
utána már csak
hozomra, muszájból visszafogottan és
egyedül
kortyolgatod a bódulatot,
számíthatsz rá,
egyszer csak
így, részegen
véggépp orra bukva
belefulladsz
egy útszéli tócsába,
ahogy Dönci, a nagyivó cimborá,
hát ezért
válaszd a szerencsét, ha már
hozzád dörgölőzött,
gondolj bele,
amit csábos mosollyal most kínál,
abból
újjáépítheted
egyszemélyes mikrovilágodat,
minden rontásoktól óvakodva lehetsz
főhajtásra méltó atyafi, tisztos polgár,

kuss, kötekedő másik én,
nem számít, honnan a gazdagság,
akkor se,
ha idegen, nagyon is
nemszeretem-országból
való,

*Istenem,
milyen jól mondta a költő,
Amerika
ígéret volt,
igen, befogadott és boldogulni segített
kitántorgó milliokat, köztük
Jakab Áront,*

de mivé lett
azóta,

*a világ urának hiszi magát,
és a saját puszta létét, hatalmát féltve
bárhol a világon kész
számára nem tetsző
ősi értékrendet,
működő törvényt,
boldoguló országokat
lerombolni, népeket
szenvedésre kárhoztatni
egyetlen percig komolyan nem vett
jelszavak alatt,
szabadság, demokrácia, jogállam,
lejárta a szent fogalmak,
pfúj,
és tőle,
ettől az örült birodalomtól származó
vagyonra akarnád alapozni
maradék jövődet,
bűnös pénz, gazdagság az,
óhatatlanul
a romlásodat okozná,*

na jó,

de ha
 nem fogadod el
 az átkozott szerencse
 telemarkú kezét,
 akkor Áron bátyád
 tisztességes munkával szerzett vagyona
 más örökösök híján
 bitang törvény szerint
 óhatatlanul
 a birodalomra száll,
 na, azt már ne,
 akkor inkább
 vedd át
 te,
 és egy az egyben
 add oda valamelyik
 jótékony
 alapítványnak,
 vannak ilyenek,
 civil alapításúak, egyháziak is,
 vagy
 ami egyszerűbb,
 porciózd fel te magad
 és havi egyenlő részletekben
 áldozd
 az iskola és az óvoda
 természetes, de államilag
 kielégítetlen szükségleteinek
 fedezésére,
 húú,
 az istenit,
 hát ez se jó, hát
 ellopnák,
 legalábbis
 jócskán megdézsmálnák
 a kiszagolt pénzforrások körül lebzselő
 gazemberek,

friss példa az ilyesmire
a bíró fiáé,
millió pénzeket kapott a községi hivatal
az iskola és óvoda fenntartási költségeihez való hozzájárulás címén,
és mi történt,
még abban a hónapban
milliót érő kocsit vásárolt
a bíró fia,

ennyire bitang az egész bagázs,
 már a látszatra sem adnak
 semmit,

nem csoda, ha Kelekótya Kari
 négy sűrű sorban megverselte
 sokak igazságát,

mostan én már nektek
csak annyit mondhatok:
le se basszák nálunk
a parancsolatot,

az ő kurta esze
 egyáltalán nem fogta fel, a tiéd is
 nehezen, kínkeservesen,
 hogy nemcsak nálatok,
 a világon mindenütt
 a szerzés csorgó nyálú istene dózsöl
 büntetlenül,

csak te vagy ilyen
 finnyás lelkű
 marha,
 aki képes
 veszni hagyni
 sok ezer drága pénzt,
 inkább maradni csóróként
 keserves nyugdíjból tengődő
 kocsmatöltelék,
 mert
 igen, igen,
el kell lökni

*a kacér szerencse kezét,
próbáld inkább
megbecsülni a kicsi jót,
csak így lehetsz
a nagy lehetőség kiszemeltjeként
reménytelenül
boldogtalan,
de emelt fővel
Valaki,*

